

воскова крейда), але все ще залишаються простими у використанні у даному періоді розвитку дрібної моторики. На заключних етапах становлення дитина досліджує складні матеріали, що дозволяють зображати осмислені форми, дотримуватися меж зображення та робочої площини, працювати із деталями – олівці, фломастери, використання пензлів для живописних робіт [4]. Порівнюючи використання цих матеріалів серед дітей і професійних ілюстраторів, доходимо висновку, що, чим більше митець воліє до абстрактно-наївних зображень, тим активніше він використовує матеріали, характерні для початкових форм малювання. І, навпаки, якщо зображення все ще стилістично близьке до дитячої творчості, але має композицію, персонажів або конкретні об'єкти, матеріали стають складнішими.

Таким чином, дитяче малювання широко використовується ілюстраторами не лише як стилістика, а й як метод розвитку авторського стилю. За допомогою інтуїтивного малювання, базових площинних рішень композиції та кольору художники вибудовують якісний і плідний діалог із аудиторією. Такі художні ілюстрації є не просто малюнками у книзі, що супроводжують текст, а зображеннями як творами мистецтва, покликаними доповнювати літературну частину, формувати і виховувати інтерес до навколишнього середовища у дитини. Саме тому сучасні митці ведуть комунікацію на підсвідомо зрозумілій мові.

Список використаних джерел:

1. Бретон А. Магнитные поля / Бретон А., Супо Ф. – М.: Опустошитель, 2012, 114 с.
2. Лампрехт К. Собирайте рисунки детей: воззвание Карла Лампрехта, профессора Лейпцигского университета / Лампрехт К. – М.: Тип. Труд, 1909. – 124 с.
3. Тюлле Е. Жива книжка / Тюлле Е. – К.: Артбукс, 2016, 64 с.
4. Озерова М. О детском рисовании [3 изд.] / Озерова М. – М.: Студия Артемия Лебедева, 2017. – 320 с.

Білень В.В.

студентка,

Ужгородський національний університет

РОМСЬКІ ПОСЕЛЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ЗАКАРПАТТЯ ЯК ОБ'ЄКТ МІСТОБУДІВНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Прагнучи до кращого життя, до європейської спільноти, перед державою та її громадянами виникає купа проблем, яких ми раніше не помічали. Сьогодні гостро постає питання співжиття у багатокультурному суспільстві.

Яскравим прикладом такого співіснування з українським народом є ромське населення України. Роми являються найбільш соціально вразливими, мають купу проблем не тільки на території нашої держави, а й в Європейських країнах,

зокрема: низький рівень освіти, безробіття, жахливі житлово-побутові умови, поганий стан здоров'я, відсутність у ромів документів та низку інших проблем.

Дослідження, яке проводили ЄС та ООН доводить, що ситуація з працевлаштуванням, освітою, житлом і охороною здоров'я для ромів гірша, ніж інших національностей. 75% ромів живуть у помешканнях, де відсутні вбудована кухня, туалет, душ, електрика. За офіційними даними перепису 2012 р. в нашій державі проживає приблизно 50 тис. циган, з яких потребує допомоги, зокрема інвестицій в будівництво житла для ромів.

Актуальність даного дослідження полягає в нагальній потребі України в власній побудові мирного етнічно різноманітного суспільства, в якому поважалися б права представників усіх етнічних груп.

Дослідження проблеми територій, на яких сформувались ромські поселення

На початку XV ст. вперше з'явилися роми в Закарпатській області, у період гуситських воєн. Поселенню циган на цих територіях посприяли турки, вони витіснили їх із захоплених південних земель Угорщини. Більшість ром не кочують, а живуть осіло, а кочівники становлять декілька відсотків від загальної кількості.

На Закарпатті проживає близько 14 тис. за неофіційними даними близько 50 тис. Більше ніж 80% ромів проживає у 3 районах: Ужгородському (33,6%), Берегівському (27,7%) і Мукачівському (19,2%). Точну чисельність не вдається визначити, адже дані офіційних переписів населення не показувати реальну кількість ромів. Перешкоджає отриманню вірогідної інформації не паспортизованість значної кількості циган або ідентифікація їх як українців, угорців, словаків, росіян – залежно від регіону проживання. Дослідження доводять, що дані перепису є досить заниженими.

До кінця XX ст. влада всіляко намагалася примусово асимілювати ромське населення, нівелювати його етнічну самобутність. Зокрема, це проявлялося у прагненні обмежити або заборонити кочовий спосіб життя. У XVIII ст., коли Закарпаття входило до складу Австро-Угорщини, від ромів вимагали, щоб вони називали себе «нео-угорцями», їм було заборонено кочувати; існувало розпорядження, щоб ромських дітей виховували в католицьких сім'ях, а ромських хлопчиків обов'язково навчали ремесла [1].

На сьогодні роми ведуть осілий спосіб життя, облаштувавши помешкання та табори біля міст, які в змозі їх прокормити. Але вони проживають на територіях в жахливих санітарних умовах. 33% опитаних ромів мають водопровід (діючий) у квартирі, будинку або у дворі. 46% циган використовують питну воду з колодязя. 19% опитаних беруть воду з відкритих джерел, що є небезпечним для життя та здоров'я.

Наведемо таку статистику:

- 89% проживають у власних будинках;
- 4% – у в квартирі;
- 6% орендують житло;
- 0,04% серед опитаних ромів не мають житла, але реальні цифри набагато більші.

Оцінивши стан житла ромів, ми бачимо, що значна частина помешкань ромів потребує капітального ремонту. Багато будинків є непридатними для життя. Ще однією проблемою є перенаселеність житла, роми проживають по 6-7 осіб в одній квартирі чи будинку, зазвичай декілька поколінь під одним дахом. Забезпеченість комунікаціями в будинках майже відсутня, окрім електрики. В житлі ромів порівняно із населенням держави в 5 разів рідше зустрічається водопровід, втричі – ванна, в 4 рази – туалет з каналізацією.

Ще однією проблемою для ромського населення є опалення. Адже в більшості будинків відсутнє центральне опалення, немає підведеного газу, відповідно не мають газового котла. Більшість циган обігріваються за допомогою печі (на твердих паливах), деякі відкритим вогнем, є й такі, які взагалі не опалюють оселю.

Більшість будівель та територій на яких проживає ромська меншина знаходяться в непридатних санітарно-гігієнічних умовах. Території захаращені сміттям, яке нікуди не вивозиться, довкола антисанітарія і сморід. Відсутні дороги та будь-який благоустрій територій.

Враховуючи те, що такі поселення ромів переважно в містах або поблизу них, то ми повинні негайно схаменутись. Влада має звернути увагу на цих беззахисних людей, допомогла їм з житлом, роботою, освітою, медициною та інтегрувала їх у суспільство.

В XXI ст. ми прагнемо до європейського суспільства, то ми зобов'язані розплющити очі і побачити проблеми, які нас переслідують протягом століть. Країни Європи мають велику практику у інтеграції ромського населення, налічується купа програм присвячених цій темі, тому ми зобов'язані перейняти їхній досвід і почати діяти. Реконструкція територій та житла супроводжується низкою проблем і значними грошовими витратами, тому необхідно зібрати професійну команду, яка впорається зі всіма перешкодами.

Список використаних джерел:

1. Аналітичний звіт «Аналіз реальних проблем та потреб ромів в Україні». – Київ, 2003. – 92 с.
2. Вивчення правових потреб ромського населення в Закарпатській та Черкаській областях / М.О. Колоколова, С.В. Щербань. – Харків, 2012. – Міжнародний фонд «Відродження» Харківський інститут соціальних досліджень. – 43 с.
3. Новікова М. В. Дослідження проблем ромського населення (за результатами моніторингу в Автономній Республіці Крим, Одеській та Закарпатській областях) / Марина Валентинівна Новікова. – Київ, 2014. – 54 с.